

חַת־ת לַיּוֹם רֵאשׁוֹן פְּרִשְׁתֵּי שְׁמוֹת י"ט טַבַּת, ה'תשפ"ד

מעוניינים להקדיש לזכות יקירכם? צרו קשר kidschitas.he@gmail.com

חֲמֵשׁ / רֵאשׁוֹן עִם רֵש"י

בְּחֲמֵשׁ הַיּוֹם לּוֹמְדִים שְׁבִנֵי יִשְׂרָאֵל הַתְּרַבּוּ וְהִפְכוּ לְעַם גָּדוֹל בְּמִצְרַיִם. פְּרַעַה חֲשַׁשׁ שֶׁהֵם יִמְרְדוּ בּוֹ וְלִכְּנֹן רָצָה שֶׁהֵם יַעֲבְדוּ קֶשֶׁה כְּדֵי שְׁלֹא יִהְיוּ לָהֶם עוֹד יְלָדִים. אָבֵל זֶה לֹא הִצְלִיחַ! הָאֶסְטְרוֹלוֹגִים שֶׁל פְּרַעַה אָמְרוּ לוֹ שִׁילַד שְׁיֻלַּד עֲתִיד לְהִצִּיל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, לִכְּנֹן הוּא הוֹרָה לְמִילָדוֹת הָעֲבָרִיּוֹת לְהַפְסִיק אֶת לִידַת הַבָּנִים הָעֲבָרִיִּים, כַּמּוֹבֵן הֵן לֹא שָׁמְעוּ לוֹ!

מִתְחִילִים חֲמֵשׁ חֲדָשׁ, חֲמֵשׁ שְׁמוֹת!

בְּתַחֲלַת הַפְּרִשָּׁה, הַתּוֹרָה מְזַכֵּרָה שֶׁכֶּאֱשֶׁר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָרְדוּ לְמִצְרַיִם, הֵם מְנוּ רַק 70 אִישׁ. אָבֵל הֵיטָה לָהֶם בְּרָכָה שֶׁיִּהְיוּ לָהֶם הַרְבֵּה יְלָדִים, וְשֶׁהַרְבֵּה פְּעֻמִּים לְאִמָּהוֹת יֻלְּדוּ 6 תִּינוּקוֹת בְּבֵת אַחַת- שְׁשִׁיָּהּ. וּבְמַהֲרָה, מִצְרַיִם הִתְמַלְּאָה בְּבָנֵי יִשְׂרָאֵל.

הַבָּנִים שֶׁל יַעֲקֹב הִזְדַּקְנוּ כְּבָרָה, וְכֻלָּם נִפְטְרוּ. (לְוֵי הִיָּה הָאֲחֵרוֹן שֶׁנִּפְטַר) הַרְבֵּה מִבָּנֵי יִשְׂרָאֵל הִפְסִיקוּ לָקִים אֶת כָּל הַמִּצְוֹת, חוּץ מִהַמְשַׁפְּחוֹת שֶׁל שִׁבְט לְוִי.

כַּעַת קָם פְּרַעַה חֲדָשׁ, שֶׁלֹּא הִכִּיר אֶת יוֹסֵף וְנִהְיָה הַמֶּלֶךְ. הוּא אָמַר שֶׁהוּא חוֹשֵׁשׁ שֶׁבְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִלְחַמוּ נֶגֶד מִצְרַיִם מִכִּיּוֹן שִׁישׁ כָּל כֶּף הַרְבֵּה יְהוּדִים. הוּא רָצָה לַעֲשׂוֹת מִשְׁהוֹ כְּדֵי לַעֲצֹר אוֹתָם!

פְּרַעַה שָׁאֵל אֶת הַיּוֹעֲצִים שְׁלוֹ מֵהַלְעֲשׂוֹת. בְּלַעַם, אֶחָד הַיּוֹעֲצִים, נָתַן לְפְרַעַה עֲצָה רָעָה שֶׁתִּגְרַם לְכֶף שְׁלִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִהְיוּ תִינוּקוֹת, וְיִגְרַם לָהֶם לְהִתְנַהֵג כְּמוֹ הַמִּצְרַיִם. (יִתְרוֹ, יוֹעֵץ אַחֵר שֶׁל פְּרַעַה, אָמַר לוֹ שְׁלֹא לַעֲשׂוֹת כֶּף, וּפְרַעַה לֹא שָׁמַע לוֹ. לִכְּנֹן יִתְרוֹ נִמְלַט לְמִדִּין).

פְּרַעַה קָבַל אֶת עֲצָתוֹ שֶׁל בְּלַעַם:

פְּרַעַה קָרָא לְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְבוֹא, וּכְשֶׁכֻּלָּם הִתְכַּנְּסוּ, הוּא הִתְחִיל לְהַכִּין לְבָנִים. כָּלֵם כַּמּוֹבֵן הִתְחִילוּ לַעֲזוֹר (כָּלֵם חוּץ מִשִּׁבְט לְוִי, שֶׁנִּשְׁאָרוּ בְּבֵית כְּדֵי לְלַמֵּד תּוֹרָה) בְּסוּף הַיּוֹם, הַמִּצְרַיִם אָמְרוּ לְיְהוּדִים לְסַפֵּר כְּמָה לְבָנִים הֵם הַכִּינוּ. "אַתֶּם תִּצְטָרְכוּ לְהַכִּין כְּזוֹ כַּמּוֹת שֶׁל לְבָנִים כָּל יוֹם!" אָמְרוּ לָהֶם. וְכֶף רְמוֹ אוֹתָם וְגִרְמוּ לָהֶם לְהִפָּךְ לְעֲבָדִים.

הַמִּצְרַיִם הִפְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְעֲבָדִים. הֵם עֲבְדוּ קֶשֶׁה מְאֹד לְבָנוֹת אֶת הָעָרִים פְּתוּם וְרַעְמֶסֶס. אָבֵל הַתְּכַנִּית שֶׁל בְּלַעַם לֹא עֲבָדָה, לְמִרְוֹת שְׁבִנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבְדוּ קֶשֶׁה מְאֹד עֲדִין נוֹלְדוּ לָהֶם הַרְבֵּה תִינוּקוֹת!

הַמִּצְרַיִם הָיוּ מְאֹד מְתַסַּפְּלִים! הֵם חֲשְׁבוּ עַל רַעִיוֹן נוֹסֵף: עֲכָשׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִצְטָרְכוּ לַעֲבֹד אֶפְלוֹ יוֹתֵר קֶשֶׁה, וּלְבַצֵּעַ עֲבוֹדוֹת שֶׁהֵם לֹא הָיוּ רְגִילִים לַעֲשׂוֹת. כֶּף הָאָבוֹת יִהְיוּ כָּל כֶּף עֵיפִים, וְלֹא יֻלְּדוּ תִינוּקוֹת.

אבל האמהות היהודיות, ידעו שהילדים הם הדבר החשוב ביותר! לכן הן התגנבו בלי לה עם אכל ושתיה לבעלים שלהם, הסתכלו במראות ביחד עם הבעלים שלהם, וראו שהם נראים ביחד משפחה מאד מיחדת ורוצים שיהיו להם עוד יותר ילדים!

פרעה ראה שבני ישראל עדין מקוים להשתחרר ועדין נולדים להם ילדים! והיועצים שלו אמרו לו שהאדם שיוציא את בני ישראל ממצרים עומד להיוולד עוד מעט. והוא ראה שהתכניות שלו לא עובדות!

ולכן חשב על תכנית אחרת. הוא יהרג את כל התינוקות - הבנים, ויקח את התינוקות - הבנות - מההורים כדי שהם לא ידעו שהם יהודים.

פרעה קרא למילדות היהודיות (נשים שעוזרות לאמהות ללדת) שפרה (אשתו של עמרם, יוכבד) ופועה (מרים, הבת של עמרם ויוכבד).

(באמת היהודיות לא היו צריכות מילדות, אבל הם היו לפעמים קצת לחוצות, לכן שפרה ופועה אמרו לכלם, שאם יש בעיה הן יכולות לבוא לעזור להן)

פרעה הורה לשפרה ופועה להרוג את התינוקות - הבנים היהודים, ורק להשאיר את התינוקות - הבנות בחיים.

במובן ששפרה ופועה לא הקשיבו לו! במקום זה הן עזרו לתינוקות-בנים להשאיר בריאים.

תהלים / יום י"ט לחמש פרקים צ"ו

הפרק הראשון מתוך פרקי התהלים של היום, נכתב על ידי משה רבנו. דוד המלך מאחר יותר הוסיף אותו בחלק מספר התהלים.

הפרק מתחיל במלים: "תפלה למשה איש האלקים" - זוהי התפלה על ידי משה רבנו, האיש של ה'.

מדוע נקרא משה רבנו: "איש האלקים"?

ה' הוא הכל, והכל הוא ה', אבל איננו יכולים לראות אותו! ה' ברא את העולם בגלל שרצה שבני ישראל יתנהגו בדרך מסוימת שתשמח את ה'.

אבל אם איננו יכולים לראות את ה', איך אפשר לדעת כיצד להתנהג?

מסבה זו, ה' נתן לבני ישראל את משה רבנו, שהוא "איש האלקים". למשה רבנו יש שני חלקים, חלק אחד ממנו הוא של "האלקים" - מאד קרוב לה' כך שהוא יודע מה ה' רוצה, אבל הוא גם "איש" - יכול ללמד מה עלינו לעשות.

תמיד ישנו נשיא, כמו משה רבנו, שעוזר ליהודים לעשות את מה שה' רוצה באותו דור. עכשו במובן הרבי הוא ה"משה רבנו" שלנו!

הרבי אמר שאנחנו עומדים תכף ומיד לראות את הגאולה, וצריכים ללמד וללמד על כך! אנחנו צריכים להתלהב ולבקש מה' שישלח לנו את משיח, נאו!

תניא / לקוטי אמרים פרק י"ב (י"ט טבת שנה מעוברת)

איזו התרגשות! אחרי כל ההקדמות שלמדנו בפרקים הקודמים, אנחנו סוף סוף מוכנים ללמד על הבינוני!- הנקדה המרכזית של ספר התניא - ספר של בינונים.

בתניא של היום האדמו"ר הזקן מתחיל ללמד אותנו על הבינוני:

בינוני מאפשר רק ללבושים (מחשבה, דבור ומעשה) של הנפש האלקית להשתמש בגופו. הבינוני לא נותן לנפש הבהמית שום הזדמנות להשתמש בגוף כדי לחשב, לדבר או לעשות עברות. בגלל זה אנחנו אומרים שבינוני מעולם לא עבר עברות! בגלל שהוא לא נותן שום אפשרות לנפש הבהמית שלו לשלוט.

הרבי מסביר שאין הכוונה שאם אדם עבר עברה הוא לעולם לא יוכל להיות בינוני, הכוונה כאן היא שהמצב בו נמצא האדם כעת, נראה בלתי אפשרי עבורו לעבור עברה. האדם כל כך רוצה לקיים מצוות שהתחושה היא שלעולם לא יעבור אף עברה.

היום יום / י"ט טבת

לחסידים יש מנהג שהתחיל מימי האדמו"ר הזקן, ללמד כל יום חמש עם פרוש רש"י. הרבנים אף הם הקפידו על המנהג הזה.

גם אנחנו לומדים זאת! החמש שאנחנו לומדים בחוברות החת"ת, מסביר בהתאם לרש"י ואולי אתם כבר יכולים ללמד פסוקים ורש"י מתוך החמש!

ספר המצוות / מצוות לא תעשה רס"ו

המצוה היומית, **מצוות לא תעשה רס"ו**, היא שאסור אפילו לחשב ולתכנן להשיג משהו שיש לאדם אחר ואנו רוצים אותו. לכן אם אוהבים למשל את הכובע שמש של החבר, אסור אפילו לחשב על דרכים לשכנע אותו לתת או למכור לנו את הכובע.

התורה אומרת שמחשבה על הרצון העז שיש באדם לרכושו של אדם אחר, זו עברה, והיא תגרם לעבור עברות נוספות חס ושלום!

מתחילים ברצון עז כל כך ומנסים למצוא דרכים איך לממש, או שעוברים עברה כפי שלמדנו אתמול, לשכנע את האדם השני למכור או להחליף. אם הוא לא מסכים, יקחו זאת ממנו בכח, שזו עברה של גזל.

ישנה דגמה לכך בנביא, בספורו של המלך אחאב ושרה נבות: אחאב היה אחד ממלכי ישראל שחי בתקופת בית המקדש הראשון. אחד הנביאים העקריים בתקופתו, היה אליהו הנביא. ליד ארמונו של אחאב היה כרם יפה בבעלות אדם בשם נבות. אחאב אהב מאד את הכרם והחליט שזה יהיה מקום מצויין לשתול גנה חדשה היות שזה קרוב לארמונו.

יום אחד הוא ניסה לשכנע את נבות למכור לו את המקום, אולם נבות סרב. אחאב ניסה להחליף אתו את הכרם לשרה נבות אחר ואפילו טוב יותר, אולם נבות לא היה מוכן גם לזה. הוא קבל את הכרם כירושה מאביו, ולא רצה לוותר עליו.

אחאב חזר לביתו בכעס. אשתו המרשעת איזבל, ראתה שהוא זועף על משהו ושאלה אותו מה קרה. כאשר איזבל שמעה שנבות איננו מוכן למכור את כרמו, היא החלה לכעוס ואמרה לבעלה: "אתה המלך, אתה יכול לקחת כל שלבך חפץ... אל תצטער, אני אדאג שתקבל את הכרם שאתה אוהב".

איזבל ארגנה ששני עדי שקר יאמרו שנבות אמר דברים נגד ה' ונגד אחאב. על העברה הזו, העניש הוא סקילה - משליכים עליו אבנים.

ברגע שנבות מת, איזבל הלכה לאחאב ואמרה לו בשמחה שכעת הוא יכול לרשת את הכרם. אליהו הנביא הגיע לאחאב ואמר לו שבגלל העברה הזו, לא מגיע לו להיות מלך. הוא יהרג ולא יקבר בכבוד.

כאשר אחאב שמע זאת, הוא הצטער מאד, קרע את בגדיו ועשה תשובה. ה' אמר לאליהו הנביא שבגלל תשובתו, אחאב בעצמו לא יעניש אולם המלכות שלו לא תאריך עוד.

רמב"ם / הלכות גזלה ואבדה פרקים י', י"א, י"ב

ברמב"ם היום לומדים על השבת אבדה.

פרק י' - מלמד מה קורה אם אדם גזל שדה ושפץ חלק ממנו או נטע או בנה בו משהו. באשר הוא מחזיר אותו לבעלים, לעתים הבעלים יצטרפו לשלם לגזלן על הנכס שהשביח (שנעשה שוה יותר ממה שהיה בשלקח ממנו).

פרק י"א - מלמד את הלכות השבת אבדה.

פרק י"ב - מסביר מה עושים באשר מפסידים כסף על קיום מצוות השבת אבדה. לומדים גם שאם לא מאבדים כסף או זמן אסור לקבל תשלום על המצוה.

בא נאמר שישנו אדם שהולך ברחוב עם צנצנת דבש, הפלי נשבר והדבש מתחיל להשפך.

"אוי לא, הדבש שלי הולך להשפך על הרצפה"

"אל דאגה", עונה אדם לידו, "יש לי צנצנת ריקה, תוכל לשים את הדבש שלך בצנצנת שלי".

"תודה" אומר בעל הדבש,

"אבל תצטרך לשלם לי על ידי מחצית מהדבש שלך" אומר בעל הצנצנת.

באמת בעל הדבש לא צריך לשלם לו מחצית מהדבש, כיון שזו מצוה לעזור לאדם אחר, והצנצנת היתה ריקה בכל מקרה.

הוא צריך לקבל תשלום על הזמן שהקדיש לעזור לו, ואפילו שבעל הדבש אמר שישלם, היחס לזה הוא כאלו הוא התבדח.

זרכי החסידות / לעצור את גזירת פרעה

בחמש השבוע, פרעה גוזר שהזכרים היהודים ישלכו ליאור והבנות יחיו. נראה מוזר שיש גזרה שהבנות יחיו. כיצד מלים אלו הן חלק מהגזרה המרשעת?

פרעה לא רצה לתת לבנות לחיות. הוא רצה שייגדלו אותן כמו מצריים. לגזרה שלו היו שני חלקים – להרוג את הגוף של הבנים ולהרג את הנשמה של הבנות.

יש פרעה רוחני בכל דור. בדיוק כמו פרעה במצרים, הוא לא רק רוצה להזיק ליהודים בגשמיות, אלא גם להזיק ברוחניות.

יש לעצור את הגזרה הזו! אחת הדרכים היא לודא שכל ילד יהודי מקבל חנוך יהודי כשר.

(ראה לקוטי שיחות חלק א' עמוד 111)

גאולה ומשיח / פרוש רש"י

למדנו בהיום יום שהאדמו"ר הזקן בקש שנלמד חמש עם רש"י מדי יום.

למה רק רש"י? ישנם כל כך הרבה פרשנים ופרושים על החמש. ישנו אבן עזרא, רמב"ן, כלי יקר, אור החיים, שפתי חכמים ועוד ועוד.

הרבי מונה שלוש סבות לכך:

1. **כתוב בשלחן ערוך**. בשלחן ערוך כתוב שכאשר אדם "עובר על הסדרה" לפני שבת,

הדרך הטובה ביותר לעבור על הפרשה היא לחזור עליה עם רש"י. (אם למדנו במשך השבוע

חת"ת, אין צורך ללמוד זאת עם רש"י שוב).

2. בפרוש רש"י ישנם **סודות התורה**. ב"היום יום" אחר אנו לומדים שפרוש רש"י הוא "יינה של תורה" שבו כמוסים סודות נסתרים מהתורה.

3. הפרוש **מכין אותנו לגאולה**. רש"י מסביר את הפשט, הפרוש הפשוט של התורה. זה אינו הסבר עמוק. רש"י רק חפץ שלא נתבלבל במלים של התורה.

מה בנוגע לסודות הכמוסים? כלם מסתרים בתוך ההסבר הפשוט של החמש. בשיחות רבות במהלך השנים הרבי הראה לנו כיצד למצא חלק מהסודות הטמונים ברש"י.

כאשר משיח יגיע, הסודות הכמוסים של התורה לא יהיו עוד כמוסים. נוכל לראות אותם בחלקים "הפשוטים" בחיים, בדברים הרגילים שנעשה. לכן למוד רש"י וסודות התורה הטמונים בו עוזרים לנו להתכונן למשיח. או אז נוכל לראות את סודות התורה בגלוי בכל מקום.